národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva 2011

Kadlecová, Jana
2012

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-432359

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 23.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Národní zemědělské muzeum

Kostelní 44
170 00 Praha 7

T +420 220 308 208
F +420 233 372 661

nzm.praha@nzm.cz
www.nzm.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2011

Praha, květen 2012
Zpracovala: Jana Kadlecová
Předkládá: Ing. Zdeněk Novák, generální ředitel NZM

OBSAH

1. Údaje o zpracovateli
2. Evidence sbírky, péče o sbírku, prezentace
   2.1. Evidence, inventarizace sbírky
   2.2. Akvizice
   2.3. Inventarizace sbírky
   2.4. Uložení sbírkových předmětů
   2.5. Péče o sbírkový fond
   2.6. Využívání sbírkového fondu
   2.7. Prezentace sbírky – expozice a výstavy
3. Další činnosti muzea
   3.1. Akce pro veřejnost
   3.2. Vzdělávací projekty pro mládež a doprovodné programy
   3.3. Publikační činnost, propagace muzea
   3.4. Knihovna
   3.5. Spolupráce se zahraničím
   3.6. Účast na konferencích a seminářích
4. Návštěvnost
5. Činnost pracoviště integrovaného systému ochrany
6. Vydávání osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle zák. č. 71/1994
7. Vědecko – výzkumná činnost muzea
8. Dotace zřizovatele, ekonomika a hospodaření s finančními prostředky
9. Závěr

Členění zprávy odpovídá Vyhlášce č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy.

1. Údaje o zpracovateli

Organizace:	Národní zemědělské muzeum Praha, příspěvková organizace
Sídlo organizace:	Kostelní 44, 170 00 Praha 7
IČO:	75075741
DIČ:	CZ75075741
Telefon:	220 308 200
Fax:	233 372 561
E-mail:	nzm.praha@nzm.cz
Webové stránky:	www.nzm.cz
Zřizovatel:	Ministerstvo zemědělství České republiky

2. Evidence sbírky, péče o sbírku, prezentace

2.1. Evidence

Podle zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) je vedena chronologická evidence sbírkových předmětů ve dvou stupních, a to:

1) v přírůstkových knihách

2) systematická evidence sbírkových předmětů v inventárních knihách, obojí v písemné formě.

Sbírka Národního zemědělského muzea Praha (dále jen NZM) je zapsána do Centrální evidence sbírek na Ministerstvu kultury (CES) podle § 3 odst. 2 věty druhé a § 17 odst. 2 citovaného zákona pod evidenčním číslem: NZM/002-05-10/225002.

V roce 2011 pokračovalo zapisování předmětů, které byly nalezeny v průběhu komplexní inventarizace sbírkového fondu v předchozích dvou letech.

2.2. Akvizice

Vzhledem k omezenému stavu finančních prostředků jsou předměty do sbírek Národního zemědělského muzea získávány zejména darováním či odúmrtí.

V roce 2011 se sbírkový fond rozrostl celkem o 154 sbírkových předmětů.

Počet získaných sbírkových předmětů dle poboček:

NZM Praha	37
NZM Čáslav	20
NZM Kačina	260 sbírkových předmětů ve 20 souborech
NZM Ohrada	68
NZM Valtice	9

Mezi nevýznamnější akvizice v roce 2011 můžeme zařadit výřez smrku z oblasti Plešného jezera o stáří minimálně 559 let (NZM Ohrada) nebo soubor obrazů, mimo jiné i od autorů J. Bakcha a M. Holého (NZM Kačina) a zejména stabilní motor Bohumil Hudec, získaný na základě přidělené finanční dotace programu ISO/C Ministerstva kultury na nákup sb.předmětů. Jedná se o jedinečný kompletní stabilní motor, který je svým konstrukčním řešením se žárovou hlavou významným doplněním chybějícího vývojového článku ve sbírkách NZM.

2.3. Inventarizace sbírky

Na základě ustanovení zákona ve znění vyhlášky č. 275/2000 Sb., Metodického pokynu Ministerstva kultury čj. 53/2001 proběhla v průběhu roku inventarizace poměrné části sbírkového fondu. V roce 2011 bylo inventarizováno 5 237 sbírkových předmětů.

2.4. Uložení sbírkových předmětů

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků není možné provádět nákladnější úpravy prostor a vybavení depozitářů a tak stále většina depozitářů muzea nevyhovuje vyhlášce č. 275/2000. Sb, kterou se provádí zákon, metodickým pokynům MK ČR ani Směrnici č. 20 NZM.

V roce 2011 byla stavebně opravena a vymalována zbývající část depozitářů knihovny NZM Kačina a následně vybavena mobilními regály.

Depozitáře muzea ve své většině setrvávají v žalostném stavu a nadále vyžadují zásadní rekonstrukci (všechny zbývající objekty v Čáslavi, zbrojnice na Ohradě, sklepní a půdní depozity na Kačině). Umístěním depozitářů do objektů národních kulturních památek vznikají přirozené komplikace při adaptaci prostorů pro účely uložení sbírkových předmětů.

2.5. Péče o sbírkové fondy

V roce 2011 dále pokračovala digitalizace podsbírky fotoarchiv (záchranná digitalizace negativů – za rok 2011 to bylo 871 ks, od roku 2008 tedy celkem 13 423 ks) a sbírky písemných dokladů (archiv).Dále byly provedeny

opravy, vyčištění a digitalizace 320 ks map a plánů z podsbírky map a plánů. Z ostatních podsbírek muzea se digitalizovalo 455 sbírkových předmětů.

Počet digitalizovaných předmětů dle poboček:

NZM Čáslav	0
NZM Kačina	55
NZM Ohrada	100
NZM Praha	320 map a plánů
	871 negativů
NZM Valtice	300

V průběhu roku 2011 byly průběžně konzervovány sbírkové předměty z různých podsbírek, celkem v počtu 539 kusů.

Počet konzervovaných sbírkových předmětů dle poboček:

NZM Čáslav:	78
NZM Kačina:	270
NZM Ohrada:	154
NZM Valtice:	37

2.6. Využívání sbírkového fondu

Za sledovaný rok navštívilo muzeum 115 badatelů.

Badatelské návštěvy dle poboček:

NZM Praha:	58
NZM Čáslav:	60
NZM Kačina:	40
NZM Ohrada:	4
NZM Valtice:	3

Vybrané předměty ze sbírkového fondu NZM byly využity jak při instalaci vlastních autorských výstav, tak i k zápůjčkám jiným organizacím.

Zapůjčené předměty dle poboček:

NZM Praha:	112
NZM Čáslav:	60
NZM Kačina:	650
NZM Ohrada:	487
NZM Valtice:	101

2.7. Prezentace sbírky – expozice a výstavy

Národní zemědělské muzeum Praha uspořádalo v roce 2011 celkem 37 výstav

Výstavy NZM v členění dle poboček:

2.7.1. NZM Praha

a) výstavy z vlastních sbírek

1. Africké cesty Adolfa Schwarzenberga, Sallačova sbírka jelenovitých a obrazy Jiřího Židlického
2. Co pamatuje strom a lidé zapomněli?
3. Staletí mysliveckých a lesnických stejnokrojů
4. 120 let NZM
5. O stromech a lese – venkovní expozice
6. A Taste of Europe/Beer (Chuť Evropy/Pivo)

b) ostatní výstavy

1. Zemědělská technika v kresbách V.
2. Evropa z letadla
3. Etikety vín a destilátů
4. Střední lesnické školství v České republice
5. Antonín Švehla – československý státník a spolutvůrce Ústavy ČSR 1920
6. Lesnické mapování (v Moravském kartografickém centru, Velké Opatovice)

c) výstavy vypůjčené

1. Vůně dýmu a jehličí
2. KKL – Český les v poušti Negev

d) spoluúčast na zahraničních výstavách

1. Výstava historických map a plánů, Ministére de l´Agriculture at de la Péche, Paříž
2. Výstava historických map a plánů, FCBA – Institute téchnologique, Paříž

Výstava A Taste of Europe/Chuť Evropy

Výstava Co pamatuje strom a lidé zapomněli

2.7.2. NZM Čáslav

a) výstavy z vlastních sbírek

1. Dřinu strojům? Dřinu strojům! – nově otevřená expozice

Nová expozice v NZM Čáslav

2.7.3. NZM Kačina

a) výstavy z vlastních sbírek

1. Od nektaru k medu
2. Pod korouhví stříbrného lva
3. Jak se opravuje památka
4. Houby stokrát jinak

e) ostatní výstavy

1. Stará generace zahradníků (150 let firmy Černý z Jaroměře)
2. Chotkové – podnikatelé (výstava pro Národní památkový ústav – státní zámek Veltrusy)

2.7.4. NZM Ohrada

a) výstavy z vlastních sbírek

1. Bobři
2. Sáňkování dříví
3. Jagdteriér
4. Zlatý jelen Slávy Štochla
5. Lesnické mapy jižních Čech a Šumavy
6. Myslivecká kynologie – modernizace a úprava expozice

2.7.5. NZM Valtice

a) výstavy z vlastních sbírek

1. Když dýchne kouzlo Vánoc
2. Dobré jídlo, dobré pití prodlužuje životní
3. Balkonové květiny a letničky
4. Život v tropech
5. Karel Eusebius z Liechtensteina

b) výstavy ostatní

1. Vinařská etiketa prodává
2. Jižní Morava jinak

Z výstavy Karel Eusebius z Liechtensteina

V NZM Praha pokračovala v roce 2011 rekonstrukce výstavních prostor – nově vznikl výstavní sál ve 3. poschodí, kam byla po dokončení umístěna výstava *Staletí mysliveckých a lesnických stejnokrojů* (zatím největší výstava v počtu uniforem a speciálních lesnických oděvů v počtu 450 ks).

Výstavní prostory před rekonstrukcí

Tytéž výstavní prostory po rekonstrukci

Stavebně upraven byl i sál v 1. poschodí muzea, který poskytl prostor pro výstavu o lesních železnicích s názvem *Vůně dýmu a jehličí*. Stěžejní výstavou roku se stala v roce 2011 výstava věnovaná Mezinárodnímu roku lesa *Co pamatuje strom a lidé zapomněli?*, která byla připravena a realizována ve spolupráci s Lesy ČR, s.p., a ÚHUL a která pokračuje i v následujícím roce. Národní zemědělské muzeum Praha tuto výstavu přihlásilo do národní soutěže Ministerstva kultury ČR, Českého výboru ICOM a Asociace muzeí a galerií ČR „Gloria musaealis“. Mezinárodní rok lesa připomněly i doprovodné *výstavy Střední lesnické školství v České republice* a *KKL – Český les v poušti Negev* a současně proběhla ve spolupráci s LZ Dobříš a firmami poskytujícími služby v lesním hospodářství i úprava nádvoří muzea podle návrhu ing. Michala Nováčka, Ateliér DVA, kde vznikla naučná stezka *O stromech a lidech*. K NZM Praha se u příležitosti Mezinárodního roku lesů s vlastními projekty připojila pobočka NZM Ohrada i několik dalších muzeí a institucí z Čech a Moravy.

V roce 2011 byla přemístěna do vhodnějších prostor *Malá muzejní farma* a zároveň byla mimo stávajících oveček, králíků a slepic doplněna o perličku, holuby pávíky a kočky.

Nádvoří muzea, 2010

Muzejní farma, 2010

Nádvoří muzea s naučnou stezkou, 2011

Muzejní farma, 2011

V lednu 2011 byla v rámci mezinárodního projektu, na kterém spolupracovalo devět evropských muzeí, otevřena výstava *A Taste of Europe,* která mapovala současnou evropskou potravinou produkci, místní stravovací zvyklosti a podněcovala diskuzi o konzumaci z hledisek lokality, zdrojů potravin, jejich dopravy a konzumace.

Ve spolupráci s Academie d´Agriculture de la France byly realizovány dvě výstavy souboru historických map a plánů v Paříži, a to jednak v prostorách francouzského Ministerstva zemědělství a rybářství a následně také v Technologickém institutu u příležitosti konání mezinárodní kartografické konference.

V roce 2011 byla po stavební rekonstrukci prostor a náročné instalaci dokončena realizace nové expozice NZM Čáslav s názvem *Dřinu strojům?Dřinu strojům!* Moderní a interaktivní expozice je zaměřená zejména na vývoj využívání energie v oblasti pohonu strojů v kontextu s významnými českými i světovými událostmi. Hlavní linii tvoří dějiny zemědělského strojnictví, vedlejší pak dějiny podnikání ve strojnictví zemědělském, které v každém časovém období reprezentují česká jména a významné české firmy. Expozice byla muzeem přihlášena do prestižní národní soutěže „Gloria musaealis“.

NZM Čáslav se podílela technickým zabezpečením, předměty a pomocí jak na realizaci výstav jiných muzeí (např. v Národním muzeu nebo Muzeu Dobrovicka), tak i ostatních poboček NZM.

Výstavy pořádané v roce 2011 využívaly zejména vlastní sbírkový fond, jejich autory byli z větší části kurátoři příslušných podsbírek NZM. Ve větší míře než v předchozích letech byla využita možnost přesunu autorských výstav NZM mezi pobočkami. Každá z výstav měla přidanou edukační složku, většina z nich byla doplněna edukativními prvky, doprovodným interaktivním programem a programem zaměřeným na školní mládež. Dokladem kvalit některých výstav je to, že si je vypůjčují i jiná muzea a další instituce.

3. DALŠÍ ČINNOSTI MUZEA

3.1. Akce pro veřejnost

V roce 2011 se aktivity NZM opět zaměřily zejména na vlastní poslání muzea a na podporu Mezinárodního roku lesa. Tradiční akce se staly nedílnou součástí komunitních a regionálních aktivit, některé díky svému zaměření jsou navštěvovány zájmovými skupinami z celé republiky (např. Národní myslivecké slavnosti v NZM Ohrada nebo Pradědečkův traktor v NZM Čáslav).

Přehled kulturních akcí uspořádaných v roce 2011 v členění dle poboček:

3.1.1. NZM Praha

1. Letenské prase IV.
2. Pražské hravé Velikonoce
3. Vzpomínková akce ke 138. výročí narození Antonína Švehly
4. Muzejní noc myslivecká
5. Letenská husa a Košt Svatomartinského vína V.
6. Myslivecký víkend
7. Dřevěný a selský víkend
8. Farmářské slavnosti
9. To nejlepší z Valtických vinných trhů
10. Czech beer festival
11. Slavnostní rozsvěcení vánočního stromu NZM
12. Selské trhy - cyklus
13. Cyklus přednášek pro veřejnost (30 přednášek, účast 512 osob)

Farmářské slavnosti

3.1.2. NZM Čáslav

1. Pradědečkův traktor

Spoluúčast na akcích:

1. Rotující setrvačníky, Solvayovy lomy
2. Nábřeží paromilů, Hradec Králové
3. Den zemědělce, Kámen
4. Národní myslivecké slavnosti, NZM Ohrada
5. Letenská husa a Košt svatomartinského vína, NZM Praha

3.1.3. NZM Kačina

1. Letní Chotkovské slavnosti
2. Cukrářská pouť
3. Zámecké jezdecké slavnosti
4. Vánoční slavnosti na Kačině

Spoluúčast na akcích:

1. Výstava pudlů
2. Operní týden v Kutné Hoře
3. Kutnohorské kulturní léto
4. Stříbrný klíč (kutnohorská muzea a památkové objekty)

3.1.4. NZM Ohrada

1. Vinařská muzejní noc
2. Národní myslivecké slavnosti
3. Zlatá srnčí trofej
4. Dětský den
5. Výstava jagteriérů
6. Výstava výmarských ohařů

3.1.5. NZM Valtice

1. Muzejní noc květinových skřítků
2. Valtické vinobraní
3. Život v tropech - přednáška

Účast na mezinárodních veletrzích v roce 2011:

1. Fishing and Hunting, Praha (NZM Praha)
2. Víno a delikatesy, Praha (NZM Praha)
3. Země živitelka, České Budějovice (NZM Ohrada)

V roce 2011 došlo k nárůstu pořádaných akcí v NZM Praha. Kromě tradičních slavností, jako jsou *Letenské prase*, *Pražská muzejní noc* a *Letenská husa a Košt svatomartinského vína* muzeum společně s Muzeem hlavního města Prahy připomnělo velikonoční tradice akcí *Pražské hravé Velikonoce*, k nově otevřené výstavě *Co pamatuje strom a lidé zapomněli?* byly ve spolupráci s Lesy ČR uspořádány dvě podzimní víkendové akce *Dřevěný víkend* a *Myslivecký víkend*. S Mezinárodním rokem lesa bylo v souladu zaměření *Pražské muzejní noci* na myslivost (NZM Praha). V loňském roce byla navázána spolupráce s Český um o.s., která spolu s muzeem uspořádala cyklus *Selských trhů*. Velmi kladný ohlas zaznamenaly *Farmářské slavnosti*, které pro NZM Praha pořádala společnost Park Tři věže a které byly určeny zejména pro dětské návštěvníky a jejich rodiče. Také se zvýšil oproti roku 2010 počet přednášek pro veřejnost, z nichž devět bylo organizováno ve spolupráci s UZEI. Celkem se přednášek zúčastnilo 512 osob.

Pořádané akce výraznou měrou rozšířily nabídku volnočasových aktivit pro veřejnost a doplnily standardní výstavní činnost, přispěly ke zvýšení návštěvnosti pobočky, přilákaly k návštěvě i ty, kteří běžně muzea nenavštěvují a přispěly tak i ke zvýšení povědomí veřejnosti o činnosti NZM.

3.2. Vzdělávací projekty pro mládež a doprovodné programy

Posláním každého muzea vedle jeho sbírkotvorné činnosti je v neposlední řadě také široké vzdělávací spektrum. Vzdělávací programy jsou NZM připravovány s ohledem na plán výstav, který vytváří odborní pracovníci. Jednou z důležitých cílových skupin v oblasti vzdělávání jsou žáci a studenti všech typů škol. NZM

usiluje o dlouhodobý a systematický vztah se školami, založený na takovém rozvoji gramotnosti, který by škola mohla propojit se svými osnovami. Mateřské, základní i vysoké školy jsou pravidelně oslovovány s nabídkami aktuálních vzdělávacích programů, přednášek a komentovaných prohlídek.

Doprovodné a lektorské programy připravilo NZM k většině výstav, které se skládaly buď z pracovních listů, herních prvků s edukačním charakterem, koncipovaných jako samostatně fungující, a nebo s doprovodem lektora.

Bohužel z důvodu rozhodnutí zřizovatele o snížení počtu zaměstnanců a krácení mzdových prostředků byla zrušena lektorská místa na pobočkách, byla zachována pouze jedna pozice lektora na pobočce NZM Praha. V omezené míře lektorskou činnost na pobočkách suplují dle svých možností kurátoři, nicméně řadu lektorských programů bylo nutno zrušit a omezit. Rozvíjející se spolupráce se školami, která měla vzestupnou tendenci a značný potenciál tak i přes snahu muzea byla značně omezena (s výjimkou pobočky NZM Praha).

Přehled lektorských programů dle poboček:

3.2.1. NZM Praha

1. Lektorský program k expozici „Muzejní farma“
2. Lektorský program k expozici „ Jede traktor“
3. Lektorský program k výstavě „Africké cesty Adolfa Schwarzenberga – Sallačova sbírka…“
4. Lektorský program k výstavě „Co pamatuje strom a lidé zapomněli“
5. Jak stolují ptáci (výroba ptačích krmítek)
6. Tématický lektorský program „Velikonoce“
7. Lektorský program k výstavě „A Taste of Europe“
8. Hrajeme si s papírem II. (k akci „Letenská husa a Košt Svatomartinského vína“)
9. Soutěž „Nejkrásnější traktor“
10. Soutěž „Uniforma pro 21. století“
11. Soutěž „Zvířecí sochy“
12. Rozsvěcení Vánočního stromu

V roce 2011 se zúčastnilo edukačních programů s lektorkou/lektorem celkem 1065 žáků a studentů a 97 pedagogů, což je oproti roku 2010 nárůst o 13%.

3.2.2. NZM Kačina

1. Den v muzeu
2. Poklady z půdy
3. Malý archeolog
4. Paměť krajiny
5. Jak se žilo na zámku
6. Tajemství zámeckého parku
7. Bylinky kolem nás

8. Cesta královského jablka – ze sadu do obchodu
9. Kde je kompost, tam to žije I.
10. Kde je kompost, tam to žije II.

Pobočka NZM Kačina v roce 2011 řešila nepřítomnost lektora navázáním spolupráce s občanským sdružením Ekodomov a společně byly vytvořeny doprovodné a lektorské programy realizované jak v prostorách sídla pobočky (zámek Kačina), tak i přímo v kutnohorských školách. Proto bylo možné nabídku programů oproti roku 2010 podstatně rozšířit. Vzhledem k horší dopravní dostupnosti zámku byly programy prezentované přímo ve školách značně úspěšnější.

3.2.3. NZM Ohrada

1. Lektorský program k výstavě „Bobři“
2. Lektorský program k výstavě „Sáňkování dříví“
3. Lektorský program k muzejní noci
4. Lektorský program k Národním mysliveckým slavnostem

Na pobočce NZM Ohrada se lektorských/doprovodných programů zúčastnilo 1000 dětí. Celkový nárůst účasti na lektorských a doprovodných programech byl způsoben jednorázově připraveným doprovodným programem k Národním mysliveckým slavnostem a muzejní noci, vzhledem k absenci lektora však není stabilnější a pravidelná spolupráce se školami a lektorské a doprovodné programy za účasti suplujících kurátorů jsou navštěvovány sporadicky v míře menší, než by tyto programy zasluhovaly.

3.2.4. NZM Valtice

1. Zdravá výživa (k výstavě „Dobré jídlo, dobré pití prodlužuje živobytí“)
2. Když dýchne kouzlo vánoc

Na pobočce NZM Valtice se lektorských programů zúčastnilo 1376 školních návštěvníků.

3.3. Publikace, propagace muzea

V roce 2011 NZM vydalo periodikum Prameny a studie, a to č. 46 (Osobnosti v zemědělství) a č. 47 (Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci). Dále byly vydány katalogy *Co pamatuje strom a lidé zapomněli* a *Bobři*.

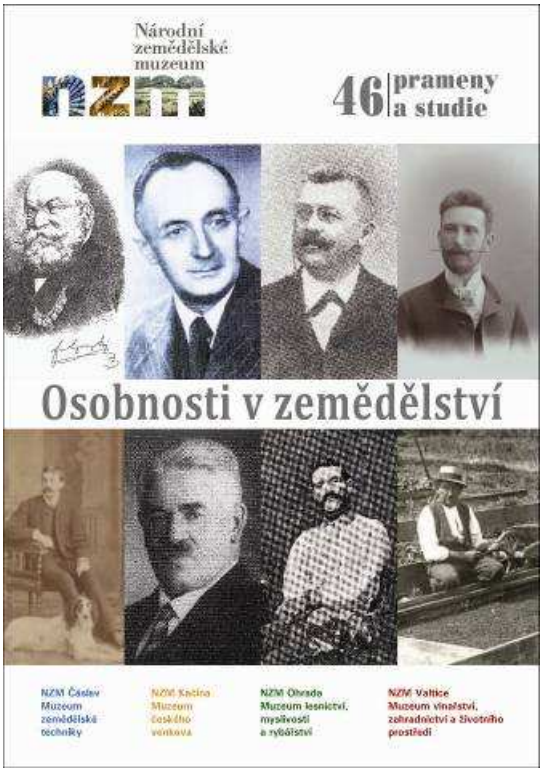

Prameny a studie č. 46

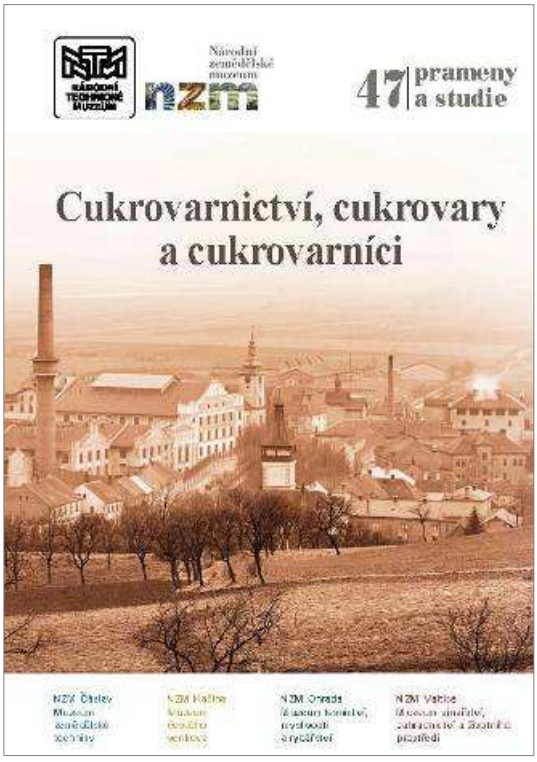

Prameny a studie č. 47

Fotoarchiv a archiv NZM poskytly materiály k vydání publikace „Vyhnanci – akce Kulak“ autora Miroslava Růžičky, archiv NZM úzce spolupracoval s Ústavem pro studium totalitních režimů na vydání interaktivního CD „Obrazy z kolektivizace.“

Národní zemědělské muzeum Praha v loňském roce získalo zvláštní cenu v soutěži Mapa roku v kategorii Atlasy, soubory a edice map za publikaci Svědectví map – lesní mapy. Cenu za NZM přebral Ing. Petr Fencl.

Z předání cen Mapa roku 2010

K vydání byla připravena pětidílná Encyklopedie zemědělství, monografie na téma justičních statků a monografie Historie zemědělské techniky v českých zemích (více vědecko-výzkumná činnost).

Národní zemědělské muzeum vydalo čtvrtý díl publikační řady Svědectví map – lesnické mapy. V tomto díle jsou představeny mapy od pol. 19.století do současnosti. Na podzim roku 2011 podpořilo Mze finančně projekt webových stránek Starých lesních map a zahradních plánů. Byl tak zpracován pilotní projekt vytvoření webových stránek, který je v současné době ve vývojovém doladění a po uzavření smluv s příslušnými archivy bude provozován jako samostatný www. portál Starých lesních map a zahradnických plánů.

V roce 2011 jsme opět spolupracovali s týdeníkem Zemědělec, kde každý týden uveřejňují na 4. stránce článek o aktivitách a sbírkách Národního zemědělského muzea Praha. Celkem takto vyšlo 50 článků o činnosti NZM a jeho sbírkách. Naši odborní pracovníci publikovali i v dalších odborných periodicích.

K propagaci muzea přispívá zejména pobočka NZM Kačina, o jejíž činnosti průběžně informují deníky Obzory Kutnohorska, Kutnohorský deník, regionální mutace MFDnes, rozhlasové vstupy v Českém rozhlase 2 a Českém rozhlase – Region.

Prostřednictvím Průvodcovské služby Kutná Hora bylo NZM Kačina propagováno i na veletrzích cestovního ruchu v Praze a Brně.

Propagace pobočky NZM Čáslav se soustředila zejména na dvě významné události roku 2011, akci *Pradědečkův traktor* a otevření nové expozice *Dřinu strojům? Dřinu strojům!* Informace byly zveřejněny v místním (Čáslavské noviny) i regionálním tisku (Obzory Kutnohorska, Kutnohorský deník, Kolínský deník) a na regionálních webových stránkách (svoboda.info.cz, kutnohorskodnes.cz, čáslavsko.net) i na veteránských webových stránkách.

NZM Ohrada využívá k propagaci svých aktivit regionální a odborný tisk a rozhlas, zejména Českobudějovický deník, Český rozhlas České Budějovice, Hlubocké listy, časopis Myslivost atd. O akcích informuje veřejnost také výlepem plakátů.

Informace o dění na pobočce NZM Valtice pravidelně zveřejňují Regionální tisk - Břeclavsko, Deník - Rovnost (Nový život), Moravský Jih, Valtický zpravodaj. Pobočka spolupracuje s infocentry ve Valticích, Mikulově, Břeclavi a Lednici a propaguje svou činnost prostřednictvím letáků v turistických cílech.

O dění v Národním zemědělském muzeu Praha informují veřejnost a média také pořádané tiskové konference, v roce 2011 to byly následující (s celkovou účastí 48 zástupců médií):

Duben 2011 – informace o projektech NZM k Mezinárodnímu roku lesa a plán aktivit na květen až srpen

Září 2011 – informace o aktivitách všech poboček NZM v podzimním období s účastí partnerských organizací (mj. Český um o.s. a Park Tři věže o.s.)

Říjen 2011 – představení projektu Farmářské slavnosti v NZM Praha za účasti zástupců ministerstva zemědělství, ASZ ČR a Park Tři věže o.s.

Ke všem výstavám a akcím muzea jak v Praze, tak i v pobočkách jsou pravidelně vydávány tiskové zprávy.

O jednotlivých akcích muzea pravidelně informovala placená inzerce a PR články – mj. měsíční magazíny Přehled kulturních pořadů v Praze, Česká kultura, Co Kdy v Praze, Kam po Česku a Heart of Europe; vkladové letáky k některým výstavám a akcím, bezplatná internetová prezentace na vybraných web portálech; články a příležitostné krátké informace o výstavních akcích a slavnostech NZM - mj. v denících METRO, MF DNES, PRÁVO, LIDOVÉ NOVINY, BLESK, AHA aj., týdenících ZEMĚDĚLEC (týdně), TÝDEN, REFLEX,

RESPEKT (příležitostně), měsíčnících VESMÍR, ŽIVA, 21. století, Zemědělská škola apod. (příležitostně); reportáže a rozhovory v rozhlasových a televizních pořadech a magazínech - mj. ČRo 1 – Radiožurnál, ČRo2, ČRo – Region, ČRo – Regina; ČT1 – Toulavá kamera, Zašlapané projekty a Retro, ČT24 - zprávy, PRIMA TV – regionální zpravodajství, JUKON TV, TV 13 apod.

3.4. Knihovna

Odborná knihovna NZM je specializovanou knihovnou dislokovanou na pobočkách Kačina, Valtice a Ohrada. Stěžejní část, zaměřená na zemědělství a potravinářský průmysl, je umístěna na pobočce NZM Kačina, lesnictví, myslivost a rybářství na pobočce NZM Ohrada a část zaměřená na vinařství a zahradnictví je na pobočce NZM Valtice.

Knihovna je odborným pracovištěm NZM a od roku 2004 funguje jako knihovna veřejná, která je na Ministerstvu kultury ČR zaregistrovaná pod evidenčním číslem 5963/2004. Poskytuje knihovnicko-informační služby jednak pracovníkům NZM pro jejich odbornou a vědeckou práci, jednak veřejnosti, které zpřístupňuje své fondy k prezenčnímu studiu. K dalším poskytovaným službám patří služby rešeršní a meziknihovní výpůjční služba z českých knižních fondů.

Knižní fond obsahuje více jak 100 000 knihovních jednotek, z toho 2200 titulů časopisů, 4000 převážně historických zemědělských filmů, soubor firemní literatury z oblasti výrobců zemědělské techniky. Většina fondu pochází z 20. století, menší část potom z 18. a 19. století, jednotliviny dokonce i ze 17. století. Tematicky se jedná o všechny obory široce pojímaného zemědělství – rostlinná a živočišná výroba, lesnictví, myslivost, rybářství, vinařství, ovocnářství, zahradnictví, zelinářství, potravinářský průmysl atd. Dále potom historiografie, muzejnictví, lidová architektura, řemesla.

Na pobočce NZM Kačina byl realizován společný projekt muzea a o.s. Spolek přátel muzea s názvem *Od kolébky do práce,* v jehož rámci byly v knihovně NZM Kačina zaměstnány po dobu šest měsíců tři osoby, které prováděly mechanickou očistu a počítačové zpracování fondu. Projekt byl financován z Operačního fondu lidské zdroje a zaměstnanost (hodnota projektu 313.520,- Kč).

V roce 2011 bylo zapsáno 220 přírůstků.

V roce 2011 dále pokračovala inventarizace knihovny NZM dle revizního plánu.

3.5. Spolupráce se zahraničím

V roce 2011 byla završena spolupráce na mezinárodním projektu devíti evropských muzeí A Taste of Europe uspořádáním výstavy v NZM Praha, která trvala od 26.1.2011 do 31.7.2011.

Dále byly realizovány dvě výstavy historických map a plánů (NZM Praha) v Paříži (Francie) a pobočka NZM Ohrada navázala kontakty a spolupráci s Loveckým a rybářským muzeem ve Freyungu, která byla potvrzena partnerskou smlouvou.

V průběhu roku 2011 byly započaty přípravy na uspořádání mezinárodní konference „Lesní dopravnictví“ ve spolupráci s Lesnickým a drevárským muzeem ve Zvolenu, Slovenskými státními lesy a Technickou univerzitou v Bánské Bystrici. Konference proběhne v říjnu 2012.

3.6. Účast na konferencích a seminářích

V roce 2011 se zaměstnanci NZM zúčastnili následujících konferencí a seminářů:

1. Motorizmus a šlechta v českých zemích 1894 – 1945, NTM Praha, květen 2011
2. Dějiny techniky 70. – 90. léta 20. století, NTM Praha, listopad 2011
3. Konference konzervátorů – restaurátorů, Opava, září 2011
4. Mezinárodní sympozium na téma „Rys ostrovid“, Olšina, únor 2011
5. Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci, NTM a NZM, Praha
6. Zahrada jako umění - umění v zahradě, Kroměříž, červen 2011
7. Historické zahrady a parky, seminář NPÚ, Brno, červenec 2011
8. Bardkontakt - Problematika mestských pamiatkových centier, srpen 2011
9. České, slovenské a československé dějiny 20. století, Hradec Králové
10. Muzejní spolky včera a dnes, Čáslav
11. Digitalizace mapových sbírek a archivů II., ČZUK, Praha, listopad 2011
12. XXXII. sympozium Z dějin geodezie a kartografie, NTM, Praha, listopad 2011

Národní zemědělské muzeum Praha ve spolupráci se společností Český um o.s. uspořádalo konferenci *Farmářské trhy – módní výstřelek nebo vzkříšená tradice?* pod záštitou ministra zemědělství Ing. Petra Bendla. Konference se jako historicky první jednání svého druhu u nás setkala s mimořádným zájmem. Na konferenci se sjelo na sto účastníků z celé České republiky, kteří reprezentovali celé spektrum aktérů farmářských trhů – od samotných farmářů, přes prodejce, organizátory trhů, představitele měst a obcí až po zástupce institucí, které ovlivňují podmínky konání trhů u nás. Nechyběla ani početná skupina vědeckých pracovníků z několika univerzit, kteří přednesli zajímavé poznatky ze svých výzkumů a zprostředkovali přítomným i cenné zahraniční zkušenosti. Na konferenci vystoupili také Juraj Chmiel, náměstek ministra zemědělství ČR, a Gabriel Csicsai, státní tajemník Ministerstva zemědělství a rozvoje venkova Slovenské republiky.

Z konference Farmářské trhy – módní výstřelek nebo vzkříšená tradice?

4. NÁVŠTĚVNOST MUZEA

Počet návštěvníků v expozicích a výstavách	2007	2008	2009	2010	2011
Celkem	90 083	86 721	82 292	82 279	233 209
Z toho: Praha	26 102	24 318	24 368	25 841	36 379
Kačina	27 306	22 179	22 380	23 115	24 513
Čáslav	5 059	6 343	8 238	8 195	8 714
Ohrada	25 554	27 082	21 562	19 557	154 068
Valtice	6 062	6 799	5 744	5571	9 535
Z toho děti a mládež	27 178	24 700	26 349	21 899	28 976

V 2011 muzeum celkově zaznamenalo ve své historii rekordní nárůst návštěvnosti, což bylo ovlivněno zejména změnou režimu u pobočky NZM Ohrada, která zavedla spolu se sousední zoologickou zahradou společné vstupné (jednu vstupenku pro obě organizace). Příznivě se na zvýšení počtu návštěvníků projevily akce pořádané NZM Praha, nově otevřená expozice v NZM Čáslavi a nápaditá koncepce výstav realizovaných v NZM Valtice. Dětská návštěvnost se zvýšila zejména v důsledku uspořádáním akce zaměřené na dětské návštěvníky (Farmářské slavnosti – NZM Praha), obohacením dětského programu v rámci ostatních akcí na všech pobočkách NZM a intenzivnější spoluprací se školami na pobočce NZM Praha.

5. ČINNOST PRACOVIŠTĚ INTEGROVANÉHO SYSTÉMU OCHRANY ISO

Počet nově obrazově zdokumentovaných sbírkových předmětů vlastních: 55
Počet obrazově zdokumentovaných předmětů vlastních celkem: 14 048
Dtto v jiných muzeích nově: 0
Dtto v jiných muzeích celkem: 392
Počet případů předání údajů Policii ČR: 0

Digitalizace probíhala v úzké vazbě na zpracovávání sbírek po inventarizaci a v souvislosti se zpracováním záměru Vědecké zhodnocení sbírkového fondu NZM.

6. VYDÁVÁNÍ OSVĚDČENÍ DLE ZÁK. Č. 71/94 SB.

V roce 2011 NZM vyřídilo 1 žádost o vývoz předmětů kulturní hodnoty na dobu neurčitou.

7. VĚDECKO-VÝZKUMNÁ ČINNOST MUZEA

Muzeum pracovalo na realizaci výzkumného záměru MZe „Vědecké zhodnocení sbírkového fondu NZM“. V rámci výzkumného záměru byla k vydání připravena pětidílná Multimediální encyklopedie zemědělství. Encyklopedie obsahuje hesla týkající se vždy celé skupiny předmětů stejného druhu. Hesla v encyklopedii mají hierarchickou strukturu a vyšší úroveň zahrnuje vždy větší počet "druhů předmětů" nižší úrovně.

V roce 2011 pobočka NZM Čáslav započala s prací na monografii Historie zemědělské techniky v českých zemích, která by měla být vydána v roce 2012.

Archiv NZM Praha (Mgr. Et Mgr. Šárka Steinová) ve spolupráci s Kabinetem dokumentace a historie Vězeňské služby ČR (Bc. Ondřej Hladík) zpracovali tématiku justičních statků existujících na přelomu 40. a 50. let 20. století. Výstupem je monografie, která bude vydána v roce 2012.

V oblasti historického průzkumu starých lesních map a jejich prezentace pokračoval průzkum v Moravském zemském archivu ve fondu 31 – Lichtenštejnská taxační kancelář a ve Státním oblastním archivu v Zámrsku, fond VS Chlumec n. Cidlinou, celkem bylo zpracováno 86 ks starých map.

8. DOTACE ZŘIZOVATELE, EKONOMIKA A HOSPODAŘENÍ S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

8.1. Identifikační údaje příspěvkové organizace

Identifikační údaje příspěvkové organizace – viz údaje o zpracovateli

8.2. Způsob zřízení

Národní zemědělské muzeum Praha (dále NZM) je státní příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem zemědělství ČR ve smyslu ustanovení §15a) zákona č.122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy.

8.3. Přehled hlavních činností a organizační struktura

Ve smyslu § 2 výše uvedeného zákona 122/2000 Sb., Zřizovací listiny NZM a Statutu plní organizace funkci muzea ve všech sbírkotvorných, vědeckých a výzkumných atributech této činnosti. Umožňuje návštěvu expozic a výstav a poskytuje další informační služby související s předmětem činnosti. Je poskytovatelem standardizovaných veřejných služeb podle zákona 483/2004 Sb.
Organizační strukturu NZM stanovuje organizační řád, který vydává generální ředitel. NZM je muzeem s celostátní působností. Součástí organizace jsou jednotlivé pobočky – specializovaná pracoviště NZM, které jsou zaměřeny tak, aby svou muzejní, vědecko-výzkumnou, akviziční a prezentační činností pokrývaly oblast zemědělství a příslušné obory v celé jejich šíři.

Pobočky NZM:

- Muzeum českého venkova (zámek Kačina u Kutné Hory)
- Muzeum zemědělské techniky (areál v Čáslavi)
- Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství (lovecký zámek Ohrada u Hluboké nad Vltavou)
- Muzeum vinařství, zahradnictví a životního prostředí (areál ve Valticích)

8.4. Základní personální údaje

Údaje o struktuře zaměstnanců podle sledovaných kritérií jsou ve smyslu Vyhlášky 323/05 Sb. shrnuty do následujících tabulkových přehledů:

8.4.1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2011:

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30 let	1	4	5	9
31 – 40 let	4	9	13	23
41 – 50 let	6	6	12	22
51 – 60 let	11	11	22	39
61 a více let	2	2	4	7
Celkem	24	32	56	100
%	43	57	100	x

8.4.2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2011

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	1	1	2
vyučen	5	2	7	12
střední odborné	0	1	1	2
úplné střední	0	1	1	2
úplné střední odborné	6	14	20	36
vyšší odborné	1	1	2	4
vysokoškolské	12	12	24	42
Celkem	24	32	56	100

8.4.3. Celkový údaj o průměrných platech k 31.12.2011

Průměrný hrubý měsíční plat: 20 001,- Kč

8.4.4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v r. 2011

a) nástupy: 40

b) odchody: 37

8.4.5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2011

Doba trvání	Počet	%
do 5 let	16	29

8.5. Údaje o majetku

8.5.1. Nemovitý majetek – využití

NZM je v působnosti MZe zmocněno hospodařit s tímto následujícím nemovitým majetkem státu:

- budova NZM Praha, Kostelní 44, Praha 7 - kulturní památka – expozice a depozitáře
- zámek Kačina u Kutné hory - národní kulturní památka – expozice a depozitáře
- areál NZM v Čáslavi - expozice a depozitáře
- zámek Ohrada u Hluboké nad Vltavou - národní kulturní památka - expozice a depozitáře
- budova Valtice, okr. Břeclav - expozice a depozitáře

Tyto objekty využívá NZM k provozování muzejní činnosti. Pokud se týká hlavní budovy NZM v Praze, v souvislosti s dřívějším nevhodným mimo muzejním využitím a s tím spojeným znehodnocením výstavních prostor, které probíhalo od 50. let minulého století, jsou dodnes muzejně nevyužité, tj. nerekonstruované prostory komerčně pronajímány nebo prázdné, z důvodů stavební degradace. Výnosy z pronájmu jsou použity k nutným opravám budov ve správě NZM.

Od roku 2000 však i za současného nedostatku finančních prostředků začaly probíhat počáteční etapy plánované postupné rekonstrukce tohoto cenného objektu a jeho navracení muzejním účelům.

V rámci programu SMVS jsou muzeu uvolňovány investiční dotační prostředky na rekonstrukci objektů v průměrné výši cca 30 mil. ročně. Tento objem finančních prostředků sice zdaleka nepokrývá plánované potřeby rekonstrukcí a stavebních úprav, ani neumožňuje jejich efektivně rychlý průběh, je však oproti minulým letům významným přínosem k alespoň postupné realizaci rekonstrukcí spravovaných objektů, resp. jejich částí.

V roce 2011 se podařilo získat prostředky z rozpočtu EU-OPŽP na projekt „Regenerace zámeckého parku Kačina“, a to z rozpočtu ČR 997 tis Kč a rozpočtu EU 8475 tis. Kč. Celý projekt bude probíhat za dohledu Státního fondu životního prostředí, který se též podílí na financování dotací ve výši 5% celkových způsobilých výdajů, a to částkou cca 498 tis.Kč.

Vzhledem k tomu, že výše uvedené prostředky byly NZM přiděleny až na konci roku 2011, byly převedeny do roku 2012, kdy budou práce na projektu probíhat a měl by být také dokončen.

8.5.2. Účtování o majetku

Účetní metody v oblasti majetku i ostatních ekonomických kategorií se řídí Vyhláškou 410/2009 Sb. v platném znění a Českými účetními standardy pro příspěvkové organizace. NZM provádí účetní odpisy a řídí se ročním odpisovým plánem, zpracovávaným zároveň s návrhem ročního rozpočtu. Objekty výše uvedené jako nemovité kulturní památky odpisům nepodléhají. Spravované nemovitosti nejsou s výjimkou Prahy (trafostanice v suterénu) zatíženy žádným věcným břemenem, hospodaření s tímto majetkem probíhalo v roce 2011 bez majetkových změn či vlastnických zásahů z hlediska jiných než zřizovatelských subjektů. V roce 2011 pokračoval provozní průběh majetkových přírůstků a úbytků a účtování o nich.

8.6. Pohledávky a závazky

Objem pohledávek odpovídá rozsahu činnosti NZM. Pohledávky za odběrateli (účet 311) představují k 31. 12. 2011 objem 881 tis. Kč. Jedná se v drtivé většině o pohledávky do lhůty splatnosti z běžného dodavatelského styku. Pouze tři případy se týkají pohledávek po splatnosti (převzatých z činnosti NZM v působnosti MK), a to:

- pohledávka z r. 2004 ve výši 386,8 tis. Kč za nájemcem – firmou Kaval Global – je v exekučním vymáhání. Dlužník – výrobce a distributor pracovního oblečení – měl pronajatou část suterénních prostor pražské budovy jako sklad.

- nejstarší právně vymáhaná pohledávka z r. 1998, dlužník (atelier JSP) byl odsouzen k úhradě 65,1 tis. Kč.
- poslední část právně vymáhaných pohledávek (51,7 tis.) se týká náhrady škod od dvou vnějších subjektů – fyzických osob, které v rámci přípravy krátkodobých výstav poškodily zařízení výstavních sálů.

Zbývající objem splatných pohledávek ve výši 377,4 tis. – tyto pohledávky vyplývají z provozního styku a v této chvíli jsou již uhrazeny.

8.7. Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů

Kromě Přehledu rozepsaných závazných ukazatelů, který je ve smyslu Vyhlášky 323/2005 Sb. přílohou této zprávy, zařazujeme do tohoto bodu tabulkový přehled plnění RO, převzatý z „Doplňujících ukazatelů k účetní uzávěrce 2011“.

V tis. Kč

Ukazatel	Schválený RO 2011	Upravený RO 2011	Skutečnost k 31. 12. 2011
1. Příspěvek na činnost	**26447**	**34862**	**34862**
V tom: - inst. podpora VaV	367	367	367
2. Dotace od jiných subjektů	0	0	**2055**
3. Vlastní výnosy celkem	**6448**	**6448**	**14480**
V tom: - příjmy vstupné	3000	3000	4504
- příjmy nájemné	3168	3168	4359
- tržby za zboží	280	280	690
- tržba za prodej dl.hm.majetku	0	0	10
- ostatní výnosy	0	0	1638
- použití fondů	0	0	3279
Celkem výnosy (1+2+3)	**32895**	**41310**	**51397**
Náklady :			
Nákupy (úč.skup.50)	6534	6534	8318
Služby (úč.skup.51)	5470	11184	16107
Osobní náklady ∑	**18617**	**21021**	**21681**
v tom: - mzdové prostředky	13608	15338	15720
- soc. a zdrav. poj.	4495	5021	5167
- sociální náklady	514	662	764
Daně a poplatky	64	64	16
Ostatní náklady	0	297	432
Odpisy	2210	2210	4639
Daň z příjmu	0	0	193
Celkem náklady	**32895**	**41310**	**51386**
Hospodářský výsledek	**0**	**0**	**+ 11**

8.8. Hodnocení dosažených ekonomických ukazatelů

8.8.1. Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených v průběhu roku

Průběh rozpočtových úprav dokumentuje následující tabulka (v tis. Kč)

RO číslo	**Věc - obsah**	**Příspěvek na provoz**	**Druh dotace: Účelová neinvest.**	**Systém. investiční**
Schvál. RO	Rozpis schváleného RO z 6.1.2011	26447		25200
	z toho : objem mzdových nákladů	13608		
	Instit. prostředky VaV	367		
1.úprava z 26.4.2011	Úprava příspěvku na činnost – úprava limitu mzd.nákladů	+ 715		
	- toho objem mzdových nákladů	530		
2.úprava z 9.8.2011	Navýšení neinvestičního příspěvku	+ 6600		
3.úprava z 15.8.2011	Převod z MK ISO/A – Ohrada EZS 300 tis - Valtice k.syst.200 tis			+ 500
4.úprava z 26.8.2011	Navýšení investičních prostředků			+ 10000
5.úprava z 7.10.2011	Navýšení investičních prostředků			+ 20000
6.úprava z 9.11.2011	Úprava příspěvku na činnost - úprava limitu mzd.nákladů - 1 200 tis.	+ 850		
7.úprava z 11.11.2011	Příspěvek na konferenci „Farmářské trhy“		+ 150	
8.úprava z 28.11.2011	Převod z MK ISO/C – výkup předmětů		+ 100	
9.úprava z 16.12.2011	Invest.prostředky z rozpočtu EU OPŽP a SR (park Kačina)			+ 9472
Celkem	**Příspěvek na provoz vč. VaV a investič.prostředky**	**34612**	**250**	**65172**

Přidělené účelové dotace byly vyčerpány a zúčtovány se SR.

Investiční dotace ISO/A vyčerpány, vyhodnocení čerpání finančních prostředků celkem ve výši 500 tis. Bylo zasláno na MK.

Přidělené investiční dotace byly vyčerpány ve výši 58 647 tis. a zúčtovány se SR.

Do roku 2012 převedeny prostředky z poslední úpravy č.9 ve výši 6 025 tis.Kč.

8.8.2. Vyhodnocení příjmů

Přehled o struktuře celkových výnosů organizace je patrný z následující tabulky: (v tis. Kč)

Kategorie výnosů	**Skut. 2011**	**Skut. 2010**	**Podíl na celkových příjmech v % r.2011**	**Podíl na celkových příjmech v % r.2010**
Příjmy celkem	51397	41843	100	100
V tom: - vlastní výnosy celkem (vč.648)	14480	9266	28,17	22,14
z toho – vstupné + odb. služby	4504	2784	8,76	6,65
- nájemné	4359	4104	8,48	9,81
- použití fondů	3279	656	6,38	1,57
- jiné ostatní výnosy	1648	1268	3,21	3,03
- tržby za prodej propag. a komis. zboží	690	454	1,34	1,08
Příspěvek na provoz od zřizovatele	34862	32293	67,83	77,18
Dotace od jiných subjektů	2055	284	4,00	0,68

Rozhodující výnosové skupiny (vlastní příjmy, příspěvek na provoz) zaznamenaly nárůst proti roku 2010. Objem výnosů k 31.12.2011 odpovídá vývoji posledních let, tj. stoupající vlastní výnosy ze vstupného a mírný nárůst pravidelných příjmů z nájemného nebytových prostor, které představují zejména v budově v Praze stále nejvyšší podíl na vlastních výnosech. Kromě toho související úhrady za služby s nájmem spojené představují i podstatnou část „ostatních výnosů“ muzea.

Při celkovém detailnějším srovnání výnosových parametrů s předchozím rokem je zřejmý nárůst příjmů proti roku 2010.

8.8.3. Podíl státního rozpočtu na financování činnosti

Úroveň tohoto podílu je rovněž patrná z výše uvedeného přehledu. Provozní příspěvek představuje 67,83% celkových příjmů muzea. Stálým zdrojem vlastních příjmů NZM je kromě již zmíněného nájemného z dočasně muzejně nevyužitých prostor hlavně vstupné do stálých expozic a krátkodobých výstav. V této oblasti je nezbytné velmi pečlivě zvažovat cenovou úroveň a strukturu vstupného, které by vedly společně s atraktivitou expozic k vzestupu či alespoň stabilitě těchto příjmů.

Z dotací mimo rozpočtovou kapitolu MZe přijalo NZM v hodnoceném roce finanční zdroje ve výši 2055 tis. z toho byla účelová dotace – finanční dar schválený MZe od Lesů České republiky s.p. ve

výši 2000 tis na společný projekt – výstavu „Co pamatuje strom a lidé zapomněli", dále příspěvek ve výši 20 tis. od města Hluboká n/Vlt. a 30 tis. od Jihočeského kraje z programu podpory v oblasti přehlídek a soutěží v roce 2011 na projekt „Národních mysliveckých slavností 2011" konaných na zámku Ohrada. Zbylých 5 tis. muzeum obdrželo na akci „Letenská husa a košt Svatomartinského vína" od Vinařského fondu ČR Brno.

8.8.4. Rozbor čerpání mzdových prostředků

Údaje o čerpání závazných limitů RO v oblasti mzdových prostředků obsahuje tato tabulka: (v tis. Kč)

Ukazatel	**RO 2011**	**Skutečnost 2011**	**% čerpání RO**
Mzdové náklady celkem	15338	15720	102,49
V tom: - platy zaměstnanců – limit	14767	15121	102,40
- OOPP – limit	571	599	104,90
Zákl. soc. a zdrav. pojištění	5021	5167	102,91
Zákl. + ostatní sociální náklady	662	764	115,41
Průměrný počet zaměstnanců	69	63	
Průměrný měsíční plat	17 835	20 001	

Rozepsané limity mzdových prostředků byly překročeny o 382 tis. Kč tato částka byla pokryta z fondu odměn. Organizace v roce 2011 získala příspěvek na nově vytvořené pracovní místo z projektu „Od kolébky do práce"reg.č. CZ.1.04/2.1.00/13.00052 od Úřadu práce ČR zast. krajskou pobočkou v Příbrami jednalo se o mzdový příspěvek v celkové hodnotě 146 tis. O tuto částku bylo poníženo celkové čerpání mzdových prostředků.

8.8.5. Výdaje na výzkum a vývoj

V roce 2011 byla ukončena realizace výzkumného záměru MZe „Vědecké zhodnocení sbírkového fondu NZM" a byly čerpány prostředky ve výši 367 tis. Kč. V rámci výzkumného záměru byla k vydání připravena pětidílná Multimediální encyklopedie zemědělství. Čerpání prostředků výzkumného záměru proběhlo v souladu se schváleným rozpočtem a výsledky byly detailně vyhodnoceny v Periodické zprávě o postupu řešení výzkumného záměru.

8.8.6. Financování programů reprodukce majetku

Zdroje vynaložené na financování reprodukce majetku v následující analytické struktuře:

Druh dotace		**Identifikace**	**Hodnota v tis.Kč**
SMVS	PO č.129V012002019	Postupná rekonstrukce budovy Praha	12872
	PO č.129V012002020	Elektroinstalace,rest.práce, sanace suterénu Kačina	5341
	PO č.129V012002021	Rekonstrukce areálu Čáslav	3342
	PO č.129V012002026	Pořízení a obnova HW	1164
	PO č.129V012002027	Pořízení a obnova SW	500
	PO č.129V012002041	Budova NZM Praha 7	28520
	PO č.129V012002043	Stroje a zařízení	3457
	PO č.129V012002047	Regenerace zámeckého parku Kačina	3451
Celkem SMVS		**Akce SMVS**	**58647**
Celkem ISO		**Převod z MK**	**500**
Celk. čerpané inv. prostředky 2011			**59147**

Investiční prostředky ze státního rozpočtu byly v roce 2011 v celkové výši 65 172 tis.Kč, z této částky bylo realizováno, řádně doloženo příslušnými doklady a zúčtováno se státním rozpočtem 59 147 tis.Kč. Nevyčerpaná částka přidělených prostředků tj. 6 025 tis.Kč je převedena k čerpání do roku 2012 (invest. prostředky z EU OPŽP a SP park Kačina).

8.8.7. Návratné finanční výpomoci, poskytnuté dotace

Návratné finanční výpomoci Národní zemědělské muzeum nepřijalo ani neposkytlo, dotace NZM neposkytlo.

8.8.8. Příjem prostředků z rozpočtu Evropské unie

Muzeu byly přiděleny investiční prostředky z rozpočtu EU OPŽP a to na projekt „Regenerace zámeckého parku Kačina“ registrační č. CZ.1.02/6.5.00/08.03340.

8.8.9. Členství v organizacích, zahraniční spolupráce

NZM je členem Asociace muzeí a galerií České republiky. Asociace muzeí a galerií České republiky (AMG) je nevládním neziskovým sdružením – dobrovolným profesním svazem muzejních institucí a osob činných v oboru. AMG v současné době sdružuje 277 řádných členů (přibližně 55 % muzejních institucí v České republice a zároveň 85 % těch největších z nich), a 82 členů čestných a individuálních. Základním posláním AMG je usilovat o všestranný rozvoj muzejnictví a o zajištění

svobodné tvůrčí práce v muzeích, hájit společné zájmy a práva muzeí sdružených v AMG v duchu principů stanovených Etickým kodexem Mezinárodní rady muzeí ICOM.
Členské příspěvky NZM za rok 2011 činily 10 580,- Kč.
Dále je NZM institucionálním členem Mezinárodní rady muzeí ICOM (International Council of Museums), což je mezinárodní profesní nevládní organizace se statutem konzultanta UNESCO. Byla založena roku 1946 z iniciativy Chaucey J. Hamlina (USA) a Georgess Sallese (Francie). Od svého založení se rozrostla na téměř 13 000 členů, individuálních (muzejní pracovníci) nebo institucionálních (muzea a příbuzné instituce) ve 148 zemích. Má 116 národních výborů, 25 mezinárodních komisí a 12 přidružených organizací zastupujících všechny druhy muzeí - vědy a techniky, umění, archeologie a historie, etnografie, přírodních věd atd., jakož i instituce podobného zaměření, např. zoologické zahrady, akvária, botanické zahrady. Cílem národních výborů ICOM a jejich regionálních sdružení je podporovat muzea a muzejní pracovníky při jejich vědecké práci, v péči o sbírky a jejich uchování, při prezentaci materiálu i při zvyšování vědecké kvalifikace muzejních pracovníků.
Členské příspěvky NZM za rok 2011 činily 13 600,- Kč.

Národní zemědělské muzeum je jedním ze zakládajících členů Mezinárodní asociace zemědělských muzeí – AIMA. AIMA je přidružená organizace Mezinárodní rady muzeí ICOM a zahrnuje zemědělská muzea (včetně muzeí zemědělské technologie, potravinářského průmyslu, lesů, zahradnictví, vinařství, rybářství, lovectví a dalších zemědělských služeb a průmyslových procesů), taktéž muzea která mají zemědělská oddělení nebo sbírky a vědecké pracovníky pracující v této oblasti.

V roce 2011 se NZM zapojilo do přípravy uspořádání mezinárodní konference „Lesní dopravnictví“ ve spolupráci s Lesnickým a drevárským muzeem ve Zvolenu, Slovenskými státními lesy a Technickou univerzitou v Bánské Bystrici. Konference proběhne v říjnu 2012. Dále NZM uspořádalo dvě výstavy v Paříži (Francie). Náklady na související zahraniční služební cesty v roce 2011 činily 130 tis. Kč.

8.8.10. Stav rezervního fondu

K 31.12.2011 je stav rezervního fondu 192,6 tis. Kč. V tomto roce došlo k čerpání ve výši 469,6 tis.Kč. Zmíněnou částkou organizace pokryla ztrátu z roku 2010.

8.9. Přehled hospodářských činností

Jak vyplývá z předchozího textu této výroční zprávy, NZM kromě hlavní – kulturní (muzejní) činnosti – má ve zřizovací listině zakotven a provozuje pouze pronájem dočasně nevyužitých prostor v budově Praha, Ohrada, Čáslav a Kačina a prodej propagačních předmětů, souvisejících s předmětem činnosti. Zřizovací listina dále umožňuje poskytovat nájem či služby v souvislosti s jednorázovými

akcemi (např. filmové natáčení, nájmy sálů). Výnosy ve struktuře jednotlivých činností jsou vyčísleny v tabulkách a přehledech, uvedených v předchozích bodech zprávy.

8.10. Zdůvodnění zlepšeného hospodářského výsledku

Úroveň zlepšeného hospodářského výsledku odpovídá vývoji NZM v hodnoceném roce. Žádáme o schválení přídělu této částky do rezervního fondu ve výši zisku tj. 11,3 tis.Kč.

Roční přírůstky fondu reprodukce majetku jsou vlivem zde soustředěných odpisů majetku dostatečné a odpovídající možnému finančnímu krytí.

Hodnocený rok 2011 je možné z hlediska dosaženého výsledku v nákladové a výnosové úrovni považovat za poměrně úspěšný, neboť i přes mnohé problémy se podařilo hospodařit se ziskem a i po započtení daně z příjmu za rok 2010 zůstalo muzeum ziskové, v porovnání s rokem 2010, kdy hospodaření skončilo se ztrátou 469 tis.Kč.

8.11. Přehled rozepsaných závazných ukazatelů (dle Vyhl.323/2005 Sb.)

	Rozpočet v tis. Kč		V tis. Kč
Ukazatel	schválený	po změnách	Skutečnost
Příspěvek na provoz	26447	34862	34862
Z toho: instit.podpora VaV	367	367	367
Mzdové prostředky celkem	13608	15338	15720
V tom: prostředky na platy	13219	14767	15121
OOPP	389	571	599
systém.dotace na investice	25200	65172	59147
Prům.počet zaměstnanců	69	69	63
Průměrná měsíční mzda (Kč)	15965	17835	20001

8.12. Optimalizace procesu poskytování státních příspěvků příspěvkovým organizacím rezortu MZe

Národní zemědělské muzeum ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství v roce 2011 a 2012 pracuje na projektu schváleném ke spolufinancování z Evropského sociálního fondu v ČR v rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost v prioritní ose č. 4. – zvyšování kvality veřejné správy a veřejných služeb, Výzva č.59 - Efektivní státní úřad II.

Cílem projektu je posoudit celkový systém poskytování státních příspěvků a jejich využívání příspěvkovými organizacemi (PO) v rezortu Ministerstva zemědělství (MZe) z pohledu efektivity, účelnosti a hospodárnosti a navrhnout jeho optimalizaci. Projekt je zaměřen nejen na procesy realizované na MZe, ale také na vzorku dvou vybraných PO - Národního zemědělského muzea (NZM) a Národního hřebčína Kladruby (NHK). Hlavním důvodem zahrnutí těchto PO je možnost analýzy systému na konkrétním relevantním vzorku PO, který pokrývá hlavní možná specifika PO (předmět činnosti, velikost, územní umístění, délka existence jako PO).

Cílů a záměrů projektu bude dosaženo prostřednictvím jednotlivých aktivit. Nejprve bude zanalyzován systém poskytování příspěvků z pohledu MZe, poté bude posouzena efektivita, účelnost a hospodárnost využívání příspěvků ve vybraných PO (NZM a NHK). Na základě těchto analýz budou formulována opatření a optimalizační návrhy. Návrhy budou vždy poměřovány z pohledu maximální efektivity, účelnosti a hospodárnosti a bude usilováno o nalezení potenciálu finančních úspor. Následně bude připraven plán implementace doporučení, realizována navržená opatření a analyzovány dopady plynoucí ze změn.

Odpovědnost za realizaci projektu nese pověřený realizační tým Ministerstva zemědělství. Pozice administrátora a externího dodavatele je zajištěna externími dodavateli, jejichž výběr probíhá prostřednictvím výběrových řízení, kdy hlavním kritériem je relevantní praxe pro danou pozici a cena.

Klíčové argumenty pro potřebu realizace projektu jsou především:

- zmapování všech nabízených služeb jednotlivými PO
- stanovení relevantních nákladů na tyto služby (personální, investiční, provozní)
- zjištění efektivity spotřebovávaných zdrojů a příspěvků
- nalezení potenciálních úspor v hospodaření a řízení PO

Projekt je inovativní a je zajištěna udržitelnost projektu. Mezi hlavní inovativní prvky projektu lze zařadit:

- Optimalizace interních procesů a procedur a využití best practices
- Posouzení nákladů ve vztahu k zajišťovaným činnostem (služby, procesy, činnosti)
- Efektivní řízení nákladů podle stanovených kritérií (hospodárnost, účelovost)

9. ZÁVĚR

Rok 2011, rok 120. výročí od založení přírůstkové knihy muzea v roce 1891, který je tak považován za okamžik vzniku muzea, i když k jeho institucionálnímu založení došlo až 17. srpna 1918, kdy navrhovatel, Antonín Švehla, obdržel souhlas C.K. Místodržitelského úřadu v Praze se vznikem Českého zemědělského muzea, je možné považovat za přelomový. Po tragické události, nečekané smrti ředitele muzea, Mgr. Přemysla Reibla, která v roce 2010 ochromila chod muzea, muselo muzeum řešit dopady programového prohlášení vlády premiéra Petra Nečase, a ty znamenaly další snížení aktivit muzea, protože došlo k odchodu dalších zaměstnanců, bohudíky méně tragickým způsobem.

Rok 2011 byl skutečně výjimečný. Díky mimořádné finanční podpoře zřizovatele, jak přímé, tak nepřímé prostřednictvím Lesů ČR, s. p., se podařilo provést významnou dílčí rekonstrukci interiérů a celkovou rekonstrukci nádvoří pražské budovy muzea. Muzeum tak může využívat již 5 z původně 8 výstavních sálů o výměře cca 500 m2 a exteriérový výstavní sál na nádvoří. Náplň těchto prostorů je popsána v této výroční zprávě.

Rovněž v pobočce muzea Čáslavi došlo k přelomové změně, v roce 2011 tam byla zpřístupněna první stálá expozice, která doplnila tamní zpřístupněný depozitář zemědělské techniky o tematicky zajímavou interaktivní expozici vysvětlující ve zkratce principy přesunu zdrojů energie nutné pro zemědělskou výrobu od původních lidských a zvířecích sil, síly větru a vody, až po energii uvolňovanou při spalování recentních či fosilních paliv.

Na pobočce muzea na zámku Kačina začala příprava projektu, který má ambici změnit vnímání honot kulturního dědictví zámecké architektury a zámeckých sbírek tím, že je doplní o dosud málo prezentované součásti zámeckých objektů. Jde o projekt Upstairs, Downstairs, Ground, přičemž Upstairs, tedy "nadschodí", je běžně prezentováno na všech zpřístupněných zámcích i hradech, Downstairs, tedy "podschodí", kam patří zámecké kuchyně, cukrárny, pekárny, sklepy, ledárny, řemeslnické díly, sklady atd. je zpřístupněno jen vzácně, a Ground, tedy "základ", zatím vůbec ne. Přitom většina zámků a adaptací hradů na modernější obytné objekty byla možná jen díky základu, který představuje zemědělská výroba, tedy předmět poslání Národního zemědělského muzea. V době, kdy se u nás začaly stavět první zámky, byly zásoby stříbra, které umožnily vybudovat např. hrady Karlštejn či Bezděz, vyčerpány. Zdrojem důchodu, z něhož aristokracie budovala svá sídla, bylo v té době jen zemědělství, včetně rybníkářství, ovocnářství, vinohradnictví a dalších oborů, a přidružených výrob, např. hedvábnictví, kovářství, kolářství atd. Z tohoto zdroje vznikly postupně všechny naše skvostné zámky a jejich výjimečné sbárky umění a uměleckého řemesla.

Nová prezentace zámku Kačina má ambici ukázat veřejnosti, jak byla provázána zemědělská produkce a výnosy z ní, její časový roční rytmus, se stavbou, vybavením, údržbou a užíváním zámků, zahrad a kulturní krajiny. Nová expozice by se měla stát vlajkovou lodí nového způsobu prezentace ostatních zámků zpřístupněných veřejnosti. Cílem je ukázat veřejnosti, že zámky nebyly postaveny díky dotacím ze státního rozpočtu či nadnárodních veřejných rozpočtů, ale téměř vždy byly produktem úspěšné manažerské činnosti aristokrata a jeho zaměstnanců v oblasti zemědělské výroby.

Pobočka muzea na zámku Ohrada radikálně proměnila svou prezentaci. Díky smlouvě o spolupráci se sousední ZOO Hluboká byla zavedena vstupenka umožňující návštěvu obou areálů, které byly i stavebně propojeny. Návštěvníci tuto změnu nadšeně uvítali, což se projevilo nejen na počtu prodaných vstupenek, ale hlavně na zvýšené návštěvě expozic a poutavých výstav pobočky. Pobočka se tak vrátila k přirozenému stavu, který zanikl v roce 1972, kdy byla zoologická zahrada, založená knížaty ze Schwarzenbergu jako živá sbírka muzea v roce 1939, rozhodnutím Krajského národního výboru Jihočeského kraje administrativně oddělena od loveckého muzea. na pobočce byla zahájena příprava postupné obnovy budovy zámku. ten, přestože jde o zcela unikátní stavbu, jak funkčně, tak architektonicky, stále nese stopy nakládání s kulturním dědictvím v dobách, které skončily v roce 1989.

Národní zemědělské muzeum se snad díky roku 2011 stalo známějším a populárnějším jak v Praze, tak v České republice, i v zahraničí. Stalo se tak díky enormnímu nasazení jeho zaměstnanců a díky podpoře zřizovatele, Ministerstva zemědělství. Všichni si zaslouží poděkování.

Zvýšený zájem veřejnosti je pro nás závazkem do budoucna, kdy se nad podaří vrátit Národní zemědělské muzeum na místo, které mu v panteonu našich národních muzeí právem náleží, které zaujímalo po dobu 1. Československé republiky, a z něhož bylo odstraněno po roce 1948. Věříme, že se nám to podaří.